

[Alfred Bøgh.]

ønsker er imødekommet, og vi agter at stemme imod disse lovforslag, ikke fordi vi vil spille fornærmede, men fordi vi mener, at de som isoleret foranstaltning er skadelige, og jeg skal forsøge at begrunde, hvorfor vi mener det. Jeg tror, jeg bedst kan gøre det ved om lidt at fremkomme med et citat.

I september måned 1954 var folketinget ekstraordinært indkaldt for at behandle en række lovforslag, der skulle tjene til at imødegå en truende valutakrise. Daværende folketingsmedlem Bertel Dahlgaard talte ved disse lovforslags første behandling og mindede om, at han, da folketinget var samlet før dets sommerferie, havde advaret mod følgerne af den købekraft på 300-400 mill. kr., som forårets lønstigninger havde sluppet løs, og han kritiserede — ja, det var jo dengang — at en milliard kroner anvendtes til militærudgifter. Han kritiserede som sædvanlig mangt og meget, kritiserede det ærede medlem hr. Erik Eriksen og det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, og jeg husker ikke det hele, men han sagde da også noget fornuftigt, og det er det, som jeg gerne vil citere. Udtalelsen blev fremsat den 10. september 1954, og den findes i Folketingstidende for 1953-54, sp. 6273. Med den baggrund, som jeg har omtalt, sagde det ærede medlem:

„Tror man virkelig, at det er en holdbar økonomi, og tror man så, når vi ser på det, vi har oplevet i sommer, det er en økonomi, der er holdbar i længden, at man det ene halve år forhøjer lønninger og avancer og uproduktive udgifter for i det næste halve år at tage pengene fra folk igen gennem skatter?

Fordelen ved lønforhøjelsen er så borte, og det eneste, der samfundsmæssigt bliver tilbage, er, at produktionsomkostningerne er steget og dermed landets konkurrenceevne over for udlandet forringet.“

Jeg håber da meget, at de ærede radikale medlemmer hører efter, for jeg synes, det må have særlig interesse for dem.

„Hvis ikke folketinget og befolkningen, arbejdere, erhvervsdrivende, tjenestemænd og alle de andre grupper af befolkningen, kan se, at en sådan form for økonomi ikke er holdbar i længden, så går det galt med vort folkestyre. Jeg

føjer til, at vore mægtige organisationer fremover nødvendigvis på en anden måde end hidtil må gøres medansvarlige for helhedens interesser.

Det radikale venstre tror, at der må sættes en stopper for den trafik, der går ud på, at hver gang der begås fejl, det være sig af organisationer eller i denne sal, kender man kun den udvej at dyngne nye skatter oven på de gamle. Jeg ønsker ikke at lægge udskrivningen af betydelige skatter for had. Når det drejer sig om at løse de store fællesopgaver til højnelse af folkets levevilkår, når det drejer sig om at styrke landets produktive kraft, så bør vi alle betale skatten med glæde, men når skatten hæmningsløst forsvinder i det uproduktive forbrugs dyb eller gang på gang anvendes som middel mod skader, der kunne være undgået, så tror jeg tiden er inde, da den almindelige borger har ret til at blive mistænksom.“

Senere hen i samme spalte siger han:

„Lad os i dag koncentrere os om den nedsættelse af statens forbrug, som er den mest virkningsfulde valutaforanstaltning.“ Ja, det var dengang, da det radikale parti jo ikke var deltager i regeringen og måske derfor kunne udtale sig med noget større styrke end i dag.

Ifølge citatet var Bertel Dahlgaard imod, at skatten anvendes som middel mod skader, der kunne være undgået. Jeg vil ikke gøre regeringen ansvarlig for alle de økonomiske skader, som vort samfund lider under. Her har de store organisationer et stort ansvar. Men én ting, ja, der er flere ting, men én ting i denne forbindelse vil jeg gøre regeringen ansvarlig for. Det er den gentagne snak om de gode tider, det evindelige præk, vil jeg hellere sige, om de gode tider. Det har gjort skade, megen skade. Den evindelige gentagelse har bibragt mange den opfattelse, at der ingen grænse er for de krav, der kan stilles. Jeg henstiller til den højtærede statsminister — han er her ikke, men han læser måske min tale — at han nu holder inde med al den snak, og at han i stedet for med den indfyldelse, som en statsminister jo dog gerne skulle have, siger til befolkningen: hold nu op med kravene, og hjælp med til, at vanskelige økonomiske forhold ikke skal blive endnu vanskeligere! Jeg tror, det var klogt, om det var blevet